

TRIBUNA

ARDEALULUI

653
Dlul Kerekes Dumitru, plugar
KISBANYA
up. Alsófernezely
Saztmár m.

Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Kolozsvár—Cluj, Str. Deak Ferenc 36. Telefon: 17-49

Căsuța poștală No. 3.

Comunicat oficial german

Luptă navală în Sudul Atlanticului

Crucisătoarele auxiliare britanice au suferit grave avarii. Bombardarea sistematică a Angliei continuă

BERLIN, 7. (DNB). — Comandamentul suprem german comunică:

„După cum am anunțat anterior, crucisătoarele auxiliare germane și engleze s'au ciocnit în partea de Sud al Oceanului Atlantic. Crucisătoarele auxiliare engleze au suferit avarii grele.

Un submarin german a scufundat 4 vase inamice cu o capacitate totală de 13.300 tone. Două dintre aceste vase făceau parte dintr'un convoi de vase.

În noaptea de 5 Decembrie avioanele germane a atacat Londra și Portsmouth, cel mai important port din Anglia de Sud. Minarea porturilor engleze prin avioanele germane lans-torpileoare continuă. Tunurile cu bătăie lungă ale forțelor de uscat și marinei germane, au deschis un foc puternic împotriva unui convoi de vase britanice.

În noaptea spre 6 Decembrie avioane britanice au pătruns deasupra Germaniei de Nord. Avioanele inamice n'au aruncat însă nici o bombă. În luptele aeriene ce s'au dat, englezii au pierdut 10 avioane. Șapte avioane germane nu s'au reîntors la bază. (MTI).

CATASTROFA PROVOCATĂ DE UN AVION PRĂBUȘIT ÎN SUECIA

STOCKHOLM 7. (DNB.) — După cum anunță agenția telegrafică suedeză, Vineri, un avion suedez, s'a prăbușit în timpul exercițiilor de sbor. Nici acum nu este cunoscută cauza nenorocirii. Pilotul, care a fost singur în avion, a murit. În momentul în care avionul s'a isbit de pământ, a luat foc. Incendiul s'a întins asupra caselor din apropiere. O femeie bătrână nu s'a putut salva din casa de lemn, în care locuia și a fost carbonizată. (MTI.)

PROTESTUL ELVEȚIEI ÎMPOTRIVA VIOLĂRII TERITORIULUI NAȚIONAL

BERNA 7. (DNB.) — Consiliul federal și-a exprimat din nou protestul împotriva repetatelor violări a teritoriului elvețian, de către avioanele engleze. (MTI.)

NOUI ACORDURI COMERCIALE ÎNCHEIATE DE GERMANIA

LISABONA, 7. (Stefani). — Cercurile politice internaționale afirmă că în curând se vor încheia două importante acorduri comerciale între Germania și Jugoslavia și între Germania și Suedia. În baza acordului cu Suedia Germania va cumpăra 65% din exportul suedez și va plăti cu mărfuri germane. Acordul comercial cu Jugoslavia va fi identic cu cel ce se va încheia cu Suedia. (MTI.)

Sărbătorirea zilei onomastice a regentului Horthy

— Festivitățile omagiale din capitală și provincie —

BUDAPEȘT, 7. (MTI). — Armata de honvezi a sărbătorit în întreaga țară la 6 Decembrie ziua onomastică a comandantului suprem, înaltul Regent Horthy Miklós de Nagybánya. Încă în preziua festivităților au avut loc retrageri cu muzică, în toate garnizoanele. Vineri dimineașă muzicele militare au parcurs străzile cântând cântece populare.

În provincie s'au oficiat pretutindeni serviciile divine în toate bisericile, comandanții militari au adresat cuvântări ocazionale trupelor, relevând importanța zilei.

În capitală s'au oficiat serviciile divine în prezența autorităților civile și militare.

În localitate onomastica Regentului Horthy Miklós a fost sărbătorită cu deosebit fast. Toate clădirile au fost pavozate cu drapelul național, în biserici au fost efectuate T. E. După masă a avut loc o cină în semn de omagiu au închis din proprie inițiativă magazinele.

OMAGIUL TINERETULUI

BUDAPEȘT 7. (MTI). — Tineretul universitar, ca și în anii trecuți, a organizat și anul acesta o reușită serbare la Opera Maghiară cu ocazia aniversării zilei onomastice al înaltului Regent. La serată au asistat fruntașii vieții politice și sociale din capitală. În loja preșidenției consiliului de miniștri a luat loc contele Teleki Pál cu dna, iar în lojile învecinate membrii guvernului și secretarii de stat și aproape toți membrii corpului diplomatic.

Raporturile turco-bulgare au fost simțitor ameliorate

— Declarațiile ministrului de externe bulgar favorabil comentate în presa turcă —

ROMA 7. (MTI). — Ziarul „Messagero” comunică din Ankara, că relațiile dintre Turcia și Bulgaria sunt prietene, în cercurile politice de acolo, cu o încredere tot mai mare. Se susține că nu mai există obstacole în fața colaborării între cele două state. Presa accentuează că între Germania și Turcia, ca rezultat al tratatelor ambadorului von Papen, nu sunt contraste esențiale.

Presa turcă comentează favorabil declarațiile dlui Popov

SOFIA 7. (DNB.) — Presa bulgară primește cu satisfacție și reproduc

— ROMA 7. (Stefani). Soția fiului Ducei, Vitorio Mussolini, a născut o fetiță. Mama și copilul sunt sănătoase. Vitorio și fratele său Bruno, fac serviciu militar la o unitate de bombardament italiană, încă dela izbucnirea războiului. (MTI.)

Înaltul Regent a sosit la Operă însoțit fiind de d. Horthy István, președintele „MÁV”-ului și de dna. Apariția înaltului Regent, a fost salutăată cu aplauze de întreaga asistență. Orchestra a intonat Imnul național, apoi d. Sármai Lajos a roșit o însuflețită cuvântare în numele tineretului universitar și academic, accentuând că asociațiunile camaraderesti s'au adunat întotdeauna în jurul înaltului Regent, ca și copii în jurul părintelui bun.

Cuvântarea a fost adeseori întreruptă de aplauzele asistenței. Corul universitar a intonat un cântec de Francisc Liszt, apoi ansamblul Operă a interpretat opera „Bánk Bán” de Francisc Erkel.

FELICITĂRILE GUVERNULUI

BUDAPEȘT 7. (MTI). — Conte Teleki Pál, președintele consiliului de miniștri a fost primit Vineri, înainte de masă, în audiență de înaltul Regent, căruia a exprimat felicitările guvernului, cu ocazia zilei onomastice.

BUDAPEȘT 7. (MTI). — Înaltul Regent, din cauza doliului familiar, a primit cu ocazia zilei onomastice numai pe președintele consiliului de miniștri, dar pentru a putea primi și urările tineretului, a asistat la serata organizată în onoarea sa la Operă.

amănunțite articole, care precizează atitudinea presei otomane în legătură cu ultima cuvântare a dlui Popov, ministrul de externe al Bulgariei. Ziarul „Mir” accentuează că sunt motive importante pentru interpretările greșite intervenite în ultimul timp să fie înlăturate, mai ales din partea Turciei. Cele două țări s'ar putea bucura de o pace veșnică, dacă ar lua în considerare interesele naționale a fiecăreia. (MTI.)

GUVERNUL FINLANDEZ A REGLEMENTAT VÂNZAREA CĂRNII DE REN

HELSINKI 7. (DNB.) — Consiliul de miniștri a limitat vânzarea cărnii de ren. Până acum, la articolele alimentare de primă necesitate nu s'au referit măsuri de limitare, cu atât mai mult, cu cât cererea a fost întotdeauna în echilibru eu oferta. (MTI.)

Comunicatul oficial italian

Contraatacul elen dat în flancul stâng al pozițiilor italiene a fost respins

— Activitatea aviației. Lupte sângeroase în Africa —

Undeva din Italia, 7. (Stefani). — Comunicatul nr. 182 al Marelui Cartier General italian anunță:

„Pe frontul greco-albanez trupele concentrate elene au încercat un contraatac, și au exercitat o mare presiune îndreptată asupra flancului stâng. Atacul a fost respins cu mare superioritate de forțele italiene. Trupele diviziilor „Arezzo” și „Venezia” au săvârșit operațiuni militare demne de relevat. Forțele aeriene italiene au bombardat cu succes trupe inamice, linii de comunicații și poziții militare. Toate avioanele italiene s'au reîntors la bază.

În Africa de Nord la Sud de Sidi el Barrani, s'au dat lupte de patrule. Englezii au încercat să bombardeze localitatea Tôbruc. În urma bombardărilor două persoane au murit și o persoană a fost rănită. Atacul îndreptat împotriva localităților Sollum și Sidi el Barrani n'au cauzat pagube materiale.

Personalitatea marelui mareșalului Badoglio

ROMA 7. (Stefani). — Mareșalul Badoglio are 69 de ani. El s'a distins încă în cursul războiului african din 1896 și în luptele din Siria în 1911. Pe timpul războiului mondial, pe frontul austriac a dat dovadă de strălucite calități strategice. În 1917 a fost numit șeful adjunct al Statului Major pe lângă generalisimul Diaz. El a condus tratativele de armistițiu din 1918. În 1929 în calitate de guvernator al Libiei a reușit să cucerească complet aceasta colonie și să restabilească cea mai perfectă ordine și liniște. După terminarea războiului din Etiopia, mareșalul Badoglio a fost distins cu titlu de „Duce de Adis-Abeba” și a fost încredințat cu guvernarea Etiopiei, în calitate de vicerege. Mai târziu și-a dat demisia din aceasta demnitate, reluând serviciul de șef al Marelui Stat Major.

Generalul Ugo Cavallero, noul șef al Marelui Stat Major este un ofițer relativ tânăr, abia acum împlinește vârsta de 60 ani. (MTI.)

LIMITAREA CIRCULAȚIEI TRAMVAELOR ÎN BULGARIA

SOFIA, 7. (DNB). — La Sofia circulația tramvaelor a fost limitată, pentru a face economia de combustibil. (MTI.)

AMPLIFICAREA ȘANTIERELOR NAVALE AMERICANE

NEW-YORK, 7. (Reuter). — Cercurile competente susțin că șantierele navale americane vor fi amplificate pentru a putea construi 60 vase rapide de câte 10.000 de tone pentru Anglia. (MTI.)

DIN LUMEA SLOVELOR

REAPARIȚIA REVISTEI
„LANURI“

Minunata revistă de sobră ținută literară, „Lanuri“, din Mediaș, își reîncepe apariția, cu ocazia sărbătorilor Crăciunului.

În jurul dlor George Popa, poetul delicat al „Plecării spre Legendă“ și a dlui Mihail Axente, procreator subtil, autorul nuvelei de factură epică „Raluca“, s'au grupat unele din cele mai bune pene, ale literaturii noastre de azi, printre care Radu Gyr, Ion Pillat, Virgil Carianopol, Ștefan Baciu, V. Copilu-Cheatră, Yvonne Rossignon, Victor Papilian, Paul Constant, Ladmiss-Andrescu, B. Jordan și atâția alții, delectându-se ani de-arândul publicul românesc cu nectarul artei lor.

Ținem să exprimăm mulțumiri dlui Mihail Axente, care, luptând din greu pentru a menține în viață și în forma sa splendidă revista aceasta creată cu atâta dragoste și spirit de jertfă, a scos — se știe cu prețul câtor privațiuni și greutate — de sub teasurile micuței tipografii de pe strada care duce la catedrala ortodoxă din Mediaș, „Lanurile“. Aflăm cu bucurie vestea reapariției „Lanurilor“ și credem, că d. Mihail Axente nu ar fi putut face un dar mai frumos românilor, cu prilejul sărbătorilor Crăciunului.

O NOUĂ EDIȚIE A OPERELOR
DIN CREANGĂ

* Ediția „Cugetarea“ din București a tipărit o nouă ediție a operei complete a lui Ion Creangă, îngrijită de Lucian Predescu. Marele nostru povestitor, s'ar mira, poate, că nu s'a găsit altul care să se îngrijească de opera sa decât autorul articolului „Dece am scris viața Marlenei Dietrich“, publicat într'un număr din 1939 al ziarului „Tempo“, în care își motivează această atitudine „literară“ încheind, ca o superbă sfidare: „Iac'asa“. Se va minuna Creangă, dar va înțelege frumusețea preocupării lui Lucian Predescu. Cel mai iubit clasic al nostru este, incontestabil, după Eminescu, Ion Creangă, din Humulești, popă răspopit pentru pozele de care nu s'a lăsat cât a trăit, savurat și dincolo de hotarele țării românești. Basmele și povestirile sale au procurat cele mai frumoase clipe ale copilăriei noastre, a părinților și vor procura cele mai frumoase clipe ale copiilor noștri.

Această nouă ediție a lui Creangă cuprinde un studiu critic al dlui Lucian Predescu, „Amintirile“, povestile și schițele. Reproduce articolul „Misiunea

Vestiții codri de prin părțile Daciei Traiane — deoparte și de alta a Carpaților, — de prin părțile Daciei Aureliane — dealungul și dealatul Balcanilor și Pindului, — au adăpostit la sânul lor primitiv epoca copilăriei Românilor. O spune aceasta și vorba din bătrâni lăsată:

Codru-i frate cu Românul.

În sbuciumatul și înoratul nostru trecut istoric, în viscolirile vremurilor abătute în cursul secolelor asupra Neamului Românesc, în tot timpul cât soarta a hotărât să stăm „în calea răutăților“:

Fratele codru-săracul,

Ne-a ținut și lungii veacul.

Poesia noastră populară, doina mai ales, în care Românul își varsă și cântă dorul sufletului și al inimii, dorul, nu numai cel de acum, ci și răsunetul dorului moșilor și strămoșilor din vremuri dedemult apuse, mărturisește că a fost codrul pentru ființa etnică a Românilor:

Codrule cu frunză deasă,

Tu-mi ești casă luminoasă.

Codrule, codrule,

Deschideți căările,

Să-mi duc supărările.

Multe supărări și necazuri și-au alinat Românii prin adăposturile și desigurile codrilor.

Calendarul ziarului

„Tribuna Ardealului“

nu trebuie să lipsească din nici
o casă românească din Ardeal

TIPOGRAFIILE SUNT SCUTITE
DE IMPOZITUL PE
CIFRA DE AFACERI

Cu data de 1 Decembrie sistemul românesc în ce privește impozitul pe cifra de afaceri nu mai este în vigoare. Această schimbare aduce mari avantajii industriei tipografice, care nu este obligată să plătească cifra de afaceri, care în era românească se ridica la 11% din valoarea lucrărilor. Impozitul tipografiilor este calculat deja în prețul hârtiei pe care o întrebunțează la imprimare.

ACTIVITATEA SERVICIILOR
DE MĂSURI ȘI GREUTĂȚI ÎN
TERITORIILE ALIPITE

BUDAPEST, 7. — Buletinul oficial public ordonanța 8710—1940 M. E. prin care se introduc și pe teritoriile alipite normele

preotului la sate“ și „Dragoste chioară și amor ghebos“. Apoi, folclorul cules de Creangă, poeziile și un glosar al cuvintelor necunoscute.

ȘEZĂTOARELE SCRIITORILOR
ROMÂNI ARDELENI

* „Asociația Scriitorilor Români din Ardeal“, care a ținut, de curând, o șezătoare literară în sala „Strugure“ din Mediaș, a ținut ieri, 6 Decembrie, o altă șezătoare la Arad, în sala de festivități a Palatului Cultural, pentru sporirea fondului necesar editării unei reviste literare în Ardeal.

A vorbit d. Olimpiu Boitoș despre „Viața literară în Ardeal după război“, după care au cetit, din operele lor, scriitorii: Ion Agârbiceanu, proză; Grigore Popa, versuri;

în vigoare ale serviciilor ungare de măsuri și greutate. Ordonanța precizează că marcările făcute de autoritățile românești pe instrumentele și uneltele de măsurat, trebuie considerate ca și cum ar fi fost marcate de serviciile ungare, în această categorie cad numai marcările făcute înainte de 30 August 1940

Verificările legate de termen și care au fost efectuate de serviciile românești în 1939 își pierd valabilitatea la 1 Decembrie 1941. Marcarea contoarelor și transformărilor electrice, efectuată sub era românească nu este valabilă. Asemenea instrumente electrice pot fi însă recordate până la 31 Decembrie 1942 și întrebunțate până la 1 Mai 1948. Serviciile temporare de verificarea de măsuri și greutate, înființate de autoritățile românești își mențin atribuțiile în teritoriile alipite. Verificarea butoaielor, până la intrarea în funcțiune a serviciilor speciale de verificare, se face de către serviciile de măsuri și greutate.

Petre Pascu, versuri; Victor Papilian, proză; Vasile Copilu-Cheatră, versuri; Dimitrie Danelu, versuri; Gh. Moțiu, proză; George Popa, versuri; Gheorghinescu Vania, versuri; Mihail Spiridonica, proză; Lucia Emandi, versuri și Al. Negură, versuri.

COMEMORAREA LUI ȘAGUNA
LA SIBIU

* Societatea de lectură a Academiei teologice „Andreiane“, din Sibiu, a ținut Sâmbătă, 30 Noembrie, în aula Academiei teologice, o mareă ședință festivă în memoria patronului ei. Ședința a început la orele 6 seara, cu cuvântarea dlui dr. T. Bologan, după care au urmat o conferință a dlui A. Mariani student în anul IV, diferite recitări și coruri.

Intrarea la această manifestare culturală, pioasă și patriotică a fost benevolă fondul realizat fiind menit îmbogățirii bibliotecii societății de lectură.

CONFERINȚELE DLUI IONEL
TEODORESCU

* În ziua de 6 Decembrie a. c. cu noscutul și apreciatul romancier Ionel Teodoreanu a dat o ședință literară, în sala Teatrului orașenesc, ținută sub patronajul generalului Georgescu-Pion. Această șezătoare literară face parte din ciclul de conferințe și manifestații artistice, literare organizat de cercul militar-civil din Sibiu. D. Ionel Teodoreanu a conferințat despre „Valoarea scrisului românesc“.

Suma realizată va fi alocată fondului de ajutorare al simpatizantilor. I. U.

Tribuna Ardealului

Director, editor responsabil:
Prof. Dr. EMIL HAȚIEGANU

Redactor responsabil:
GH. V. GIURGIU

ziar românesc ce apare pe teritoriul Ardealului alipit la Ungaria. Este datoria fiecărui român ardelean să se aboneze, să citească și să răspândească.

Tribuna Ardealului

Abonamentele, publicațiunile și inserările se primesc la Administrația ziarului în Deák Ferenc-u. 36.

Costul abonamentului:

Pentru țărani 15 pengő (450 lei) anual, 8 pengő (240 lei) pe jumătate de an, 4 pengő (120 lei) pe 1/4 de an și 1.50 pengő (45 lei) pe lună. Pentru preoți, învățători și funcționari, 25 pengő (750 lei) pe an, 13 pengő (390 lei) pe 1/2 an, 7 pengő (210 lei) pe 1/4 de an și 2.25 pengő (70 lei) lunar.

Abonamentul general 30 pengő (900 lei) anual.

Pentru bănci, instituții și abonamentele de sprijin 50 pengő (1500 lei) anual. Abonamentele în streinătate 40 pengő (1200 lei).

DORUL ȘI CODRUL

Alei codre îndrăgii,
Mult pe lume te-am iubit.
Tu ești frățiorul meu
Cu tine trăiesc și eu;
Tu să mă aperi pe mine,
Că eu sunt frate cu tine.

Mă rog codre dumitale,
Ca un frate-al meu mai mare.
Mai sloboadeți poalele,
De'nvălește armele,
Că le arde soarele.

Ca un frate și prieten bun, codrul ia parte la toate dorurile Românilor:

Codrule, măria ta,
Te rog nu te supăra
De ce-mi iau o creangă mie
Ca s'o pun în pălărie;
Tu ești mare și bogat,
Pentru-o creangă nu-i păcat:
Ești bogat și primitor,
Le dai hrană tuturor;
Zărilor le dai sălaş,
Cuiburi puilor golași.

În alta:

Foaie verde foi de fag,
Codrule tare-mi ești drag.

Că răsuni când zic de jale,
Pân'n deal și pân'n vale,
Până la puicuța'n cale.
Și tu zici de zic din fluier,
Șuieri tu dacă eu șuier.

Când codrul se simte părăsit de tovarășul lui drag, plânge și el:

Eu mă duc codrul rămâne
Plânge frunza după mine;
Eu mă duc și codrul las,
Plânge frunza n'are glas.

Cum se vede, în legătură cu codrul și cu ceea ce trebuie să fi fost viața noastră în vremurile dedemult, precum și cu înfățișarea moșilor noastre, este apariția atât de deasă a frunzei în poezia populară:

Frunză, verde și iar frunză,
Multă vreme mă gândii,
Frunză cum te-oi mai numi:
Te-oi numi frunză de fag,
Pus'n pălărie cu drag;
Te-ai numi frunză de nuc,
După badea mult dor duc;
Te-oi numi frunză de tei,
După badea stau să piei.

Cele mai multe din doinele și horile noastre încep cu frunze verde sau foale verde:

Frunză verde și una,
Cine-o zis dăinu, dăina.

Arsă i-a fost inima
Ca și a mea săraca.

Frunză verde de cicoare,
Soare, soare, sfinte soare,
Ține ziua cât mai mare
Că mi-i jelea călătoare.

Fluierul și frunza, instrumentele din care au cântat și mai cântă încă urmașii Daco-Romanilor — alinându-și sufletul — ne duc în același mediu:

De-ași ajunge zile multe,
Să mă duc și eu la munte,
S'aud brazil vâjzând,
Pe badea'n frunză zicând:
El să zică, eu să cânt
Să ne treacă de urât;
El să zică eu să las
Să ne treacă de necaz.

Din cele ce se spun, în aceste foiletoane, sumar și fragmentar, pe tema dorului, cu ocazia înșirării unor frânturi poetice, se vede cum viața poporului în cursul secolelor, se poate cunoaște și din creațiunile populare.

Gheorghe Dăncuș

INFORMAȚIUNI

— **VIZITE POLITICE.** Sâmbătă după masă a sosit în localitate d. Imrédy Béla, fost prim-ministru, președintele partidului renașterii ungare. D. Imrédy va avea mai multe întrevederi politice la sediul partidului său, după care va participa la o masă comună servită la Reduță.

MUTĂRILE

mobilelor și obiectelor (repatriere) prin cea mai scurtă rută,

din Ungaria în România

execuțăm ieftin și cu răspundere.

Erdélyi Automobil Szállítási Rt.
Kolozsvár, Ferenc József-ut 141.
Telefon 14-67.

* **Dr. LIVIU POP** consultă dela orele 10—11 și 1/24—1/26, str. Rozsa 2.

— **CONSCRIEREA TINERILOR NĂSCUȚI ÎN 1920.** Primăria municipiului învită pe toți tinerii născuți în anul 1920, care au domiciliul stabil în Kolozsvár-Cluj să se prezinte pentru conscriere în strada Majális nr. 8 între orele 8—1 în zilele de mai jos: Tinerii a căror nume începe cu inițialele A.B.C. la 11 Decembrie, D.E.F.G.H. la 12 Decembrie, I. J. K. L. la 13 Decembrie, M.N.O.P.R. la 14 Decembrie, S.Sz. T.U.V.Z. la 15 Decembrie și tinerii care nu s'au putut prezenta la timp în ziua de 16 Decembrie. Cei cari se găsesc pe timp mai îndelungat departe de domiciliul lor stabil se vor prezenta în scris, fără întârziere. Cu ocazia prezentării tinerii vor aduce cu ei extrasele de naștere și alte acte de identitate precum și o dovadă din care rezultă că în baza art. IV din legea 1939 sunt considerați evrei sau nu. În baza dispozițiunii legii apărării naționale trebuie să se prezinte și acei a căror cetățenie este dubioasă, adică dacă nu pot dovedi cu acte nici cetățenia maghiară și nici vre-o cetățenie străină. Refugiații din teritoriul rămas României sau din Vechiul Regat, nu trebuie să se prezinte decât în cazul dacă au obținut cetățenia maghiară și pot justifica această cetățenie cu acte. Neprezentarea la conscriere va fi pedepsită cu închisoare până la 2 luni, respective până la 1 an.

Mica Publicitate

INSTALATOR de apeduct, român, meseriaș de specialitate, face instalări, reparații cu prețuri reduse. Adresa la ziar sub conștiincios.

ATENȚIUNE! Salonul de pălării „Fortuna” din Horthy Miklós-u. 22, s'a mutat în Deák Ferenc-u. 6, în curte parter. 124

REPATRIANȚII din Kolozsvár-Cluj sunt rugați a se adresa pentru transportul mobilelor cu trenul sau peste Dealul Feleaacului societății de transporturi „Intercontinental” S. A., Kolozsvár-Cluj, Deák Ferenc-u. 3, etajul II. (clădirea Băncii Centrale). 112

STRĂMUTĂRI din Ungaria în România și din România în Ungaria preluăm. „Generala”, Horthy Miklós-u. 30. 122

SCHIMB casa mea din Cluj, compusă din: un apartament, magazie de lemne, etc. plus grădina de cca 900—1000 m² la colțul străzii Bunea I (Felegvár). 123

CUMPĂR mașină mică de calculat. Adresa la ziar.

CUMPĂR cu prețul cel mai înalt brillante și bijuterii uzate. „Oraház” Széchenyi-tér 11, (fost Mihai Viteazul). 73

SCHIMB imbol Hațeg, 4 apartamente cu două jugăre grădina intravilan cu imobil Kolozsvár-Cluj. Adresa la ziar sub „Hațeg”.

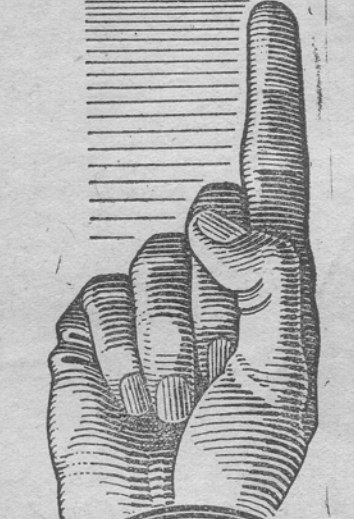
SCHIMB casă raport București, 5 apartamente, cu una corespunzătoare Kolozsvár-Cluj. Adresa sub „15.000 lei lunar” la ziar.

GENERALUL UGO CAVALLERO A FOST NUMIT ȘEF AL STATULUI MAJOR ITALIAN

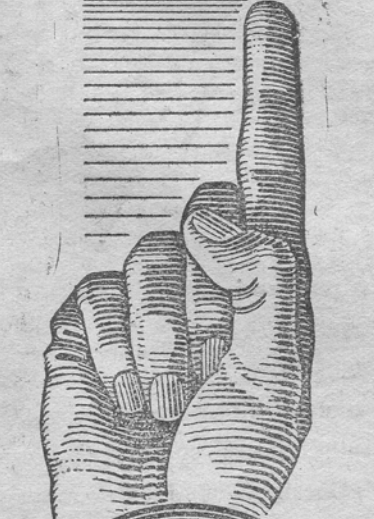
ROMA 7. (Stefani.) — În locul mareșalului Badoglio, care și-a înaintat demisia, a fost numit șef al Statului Major al armatei italiene generalul Ugo Cavallero, un apreciat ofițer și un excelent strateg.

— **S'A FĂCUT LEGĂTURA DE CALE FERATĂ CU SECUIEȘA.** Joi după masă s'a făcut în hotarul Bistriței joncțiunea între cele două capete ale liniei ferate construită de trupele tehnice de honvezi între Lechința și Ida-Mare, prin care se asigură legătura de cale ferată cu Secuimea. Noua linie ferată are o lungime de 16 km.

— **ANUNȚAREA SUPUȘILOR STRĂINI.** Poliția locală invită pe toți supușii străini cari se găsesc pe teritoriul orașului precum și pe proprietarii caselor unde sunt găzduiți acești străini, că în cazul când nu dispun de vre-o autorizație de ședere în țară eliberată de autoritățile polițienești, trebuie să se prezinte personal la poliție în termen de două ore dela sosire. Supușii străini nu pot părăsi localitatea indicată în autorizația de ședere decât cu aprobarea poliției, iar după expirarea termenului de ședere dacă nu au obținut prelungire, trebuie să părăsească teritoriul țării. Găzduirea supușilor străini cari nu posed autorizații de ședere este strict interzisă. Supușii străini precum și gazdele lor cari contravin acestor dispoziții vor fi pedepsiți, întrucât cazul lor nu întrunește sancțiuni mai grave, până la 15 zile închisoare. În afară de aceasta, împotriva supușilor străini contravenienți se va porni procedura de expulzare și împotriva gazdelor procedură de internare.

TERMOS-UL ORION
ține reci sau fierbinți beuturile, păstrând gustul proaspăt al lichidelor.

RADIO ORION
vă aduce în casă lumea întreagă: știri, muzică, evenimente interesante, popoarele și obiceiurile.

Se găsește la toate magazinele cu aparate de radio „ORION”

Cronica externă

Rolul aviației în actualul conflict se accentuează pe zi ce trece

— „Cetățile zburătoare” americane au intrat în serviciul aviației britanice. Opera de distrugere sistematică a centrelor industriale engleze continuă. Demisia mareșalului Badoglio. Amiciția ungaro-jugoslavă creiază o punte între axă și Balcani —

— **Parlamentul englez a respins moțiunea prin care se cerea convocarea unei conferințe de pace** —

Războiul aerian a devenit cel mai important factor al conflictului în curs. Atât în războiul ofensiv cât și în cel defensiv, această armă deține primul rol.

O informație din Baltimore afirmă că dela începutul lunii Noiembrie soșesc fără întrerupere bombardiere americane în Anglia. Se crede că aparatele sunt aduse pe calea aerului și parcurs drumul în timp de zece ore, deoarece ele își iau sborul de pe aerodromul unei colonii britanice din America de Nord.

PERFECTIONĂRILE ADUSE ARMEI AERULUI

Londra anunță în același timp, că avioanele de vânătoare britanice au fost înarmate cu tunuri ușoare, automate, a căror proiectile trec prin cuirasa bombardierelor moderne germane, care au rezistat gloanțelor mitralierelor întrebuințate până acuma de vânătorii englezi.

Războiul aerian a impus desigur și măsuri defensive corespunzătoare. Se afirmă, că la Coventry, englezii au acoperit casele lucrătorilor și clădirile uzinelor cu planșe de beton, care nu pot fi străbătute nici de cele mai grele bombe.

IARNA NU ÎMPIEDICĂ OFENSIVELE AERIENE

S'a crezut, că ceața, vânturile și iarna vor pune frâu războiului aerian, cel mai necruțător dintre toate războaiele. În realitate însă acest războiu ia proporții tot mai mari. Violența atacurilor reciproce, germane și britanice crește,

în loc să scadă. Birmingham, Southampton, Londra și alte mari orașe britanice sunt învăluite în ceață, dar și mai mult în fumul incendiilor provocate de bombe. Același lucru în proporții mai reduse în orașele din Vestul și Nordul Germaniei.

CRUCIȘĂTOARELE AERIENE ÎN SERVICIUL RĂZBOIULUI

Aviațiile adverse au început acum să în-

trebuințeze aparate puternice și cu o mare rază de acțiune. Avioanele germane atacă convoaiele britanice la 500 km. Nord-Vest de Irlanda. În schimb englezii încep să se folosească de fortărețele aeriene. Deocamdată pe o scară mai redusă, deoarece industria americană e mai înceată decât s'au așteptat englezii.

Potențialul de producție al industriei aviatice va avea desigur un cuvânt de spus în această privință.

Situația de pe frontul albanez

Războiul greco-italian constituie un capitol special al conflictului actual. Ostilitățile se înverșunează. Părțile adverse nu-și lasă nici o clipă de răgaz. Grecii, probabil sprijiniți puternic de englezi și mai ales de aviația și de flota britanică, profită de terenul accidentat din Albania, unde italienii nu-și pot întrebuința unitățile motorizate. Atacurile elene și contraatacurile italiene se țin lanț. Aviațiile celor două părți bombardează punctele strategice adverse fără întrerupere. Drumurile atât de rare, sunt complect distruse, căile ferate nu mai sunt de nici un folos. Gerul și zăpada, viscolul și umezeala produsă de vânturile marine, creiază dificultăți enorme operațiilor.

DEMISIA MAREȘALULUI BADOGLIO

Agenția „Stefani” anunță azi, că mareșalul Badoglio șeful Marelui Stat Major italian, învingătorul din Libia și din Etio-

pia și-a dat demisia, din postul său de comandă. Este un eveniment serios și dovedește, că Ducele atribuie toată importanța războiului ce se desfășoară în munții skipetarilor albanezi. Mareșalul Badoglio a trebuit să tragă consecințele unei greșeli strategice și a neprevăderii, care au permis armatei elene anumite succese. Noul șef al Marelui Stat Major, generalul Ugo Cavallero, va fi să întrebuințeze la maximum puterea de pătrundere și rezistență, a soldatului italian, — care a dat dovezi de aptitudini minunate în războaiele din Abisinia și Somalia britanică, — punând capăt ofensivei elene și scoțând în valoare superioritatea armelor italiene.

Desigur că schimbarea intervenită în conducerea armatei italiene va deschide un nou capitol în războiul greco-italian.

Ziarul „Tribuna” din Roma este informat din Sofia că între Turcia și Bulgaria ar fi intervenit o convenție în baza căreia cele două guverne s'ar fi obligat în mod

(Continuare în pag. 4-a)

INDUSTRIE—COMERT—FINANȚE

Politica pâinii și grâului în România

— Urcarea prețului grâului corespunde cu scăderea prețului pâinii —
Orice cantitate ce trece de 10.000 kg. trebuie declarată —

BUCUREȘTI 7. — Problema asigurării consumului intern de pâine și înfrânarea speculei a fost una din cele mai acute preocupări al ministerului coordonării din România. Ministerul coordonării în colaborarea cu Statul Major economic a fixat un preț remuneratoriu de 85.000 lei pentru vagonul, de grâu de 74 kgr. greutate hectolitrică cu 3% corpuri streine. Acest preț a fost acceptat ca unul ce corespunde cheltuielilor de producție, câștigului producătorului și intereselor staului.

După stabilirea prețului remuneratoriu pentru produsul brut, adică al grâului, s'au stabilit prețurile pentru făină și pâine după aceleași norme obținându-se o împăcare a intereselor producției cu cele ale consumației. Baza acestei înțelegeri a fost: prețuri remuneratorii pentru consumație și prețuri omenoase pentru consumație.

Urmând aceste principii, prețul pâinii a fost fixat la 13 lei kgr. de pâine rece, adică mai puțin decât pâinea ce se fabrică până acum; 700 grame la 9 lei. Printr-o chibzuită măsură, dar mai ales prin impunerea principiului corectitudinii s'a reușit ca sporindu-se prețul produsului brut, adică grâului, dela 70.000 la 85.000 lei, deci cu 15.000 lei

la vagon, să se micșoreze prețul produsului fabricat.

Sistemul introducerii pâinii reci, desființarea timbrelor lipite pe pâine și introducerea tipului arătat de pâine neagră, a dat cele mai bune rezultate.

Pentru înfrânarea speculei cu grâul, Ministerul coordonării a ordonat declararea obligatorie a stocurilor de grâu de peste 10.000 kgr. care au fost blocate atât la producători, cât și la negustori.

După avertismentul, că orice încălcarea a prețului grâului stabilit la 85.000 lei de vagon, va fi considerată ca speculă și deci încadrată în drastica lege a sabotajului, a urmat obligațiunea declarării stocurilor de grâu de peste 10.000 kgr.

Prin aceasta măsură statul se găsește în situația de a rechiziționa stocurile disponibile pentru garantarea consumului intern pe lângă un preț de 85.000 lei la vagon.

Ca ultima măsură de prevedere s'a studiat și posibilitatea introducerii unei zile de consum de mămăligă pe săptămână, urmărind prin aceasta, o scădere a consumului de grâu, deci o micșorare a cererii și prin urmare o înfrânare a tendințelor de urcare a prețului.

Reduceri de impozite pentru imobilele transformate

BUDAPEȘT 6. — „Budapesti Közlöny" publică în numărul său de condițiunile în care se pot acorda în baza dispozițiunii Ministerului de finanțe, până la 31 Dec. 1942, reduceri pentru construcții transformate sau renovate. Dispozițiunea acordă aceste reduceri numai în cazul transformării imobilelor mai mari de patru camere sau a caselor cărora li s'a dat altă întrebuințare, în apartamente de două camere, sau apartamente mici și dacă proprietarii au construit și adăposturile

contra gazelor și atacurilor aeriene.

În teritoriile realipite din nordul țării, din regiunea subcarpatică și din Ardeal se acordă în mod retroactiv toate reducerile care s'au acordat în anii trecuți în Ungaria pentru construcțiile noi și alte transformări, pentru ca populația din aceste teritorii să profite de toate aceste avantajii.

Condițiunile ce se referă la aceste dispozițiuni, sunt acelea cuprinse în decretul, care expiră la sfârșitul acestui an.

IN SECUIE SE INFIINȚEAZĂ O NOUĂ FABRICĂ DE ZAHĂR

Se anunță, că proiectul înființării a unei fabrici de zahăr în Treiscaune se află într-o fază înaintată. Baronul Apor Péter, prefectul județului a făcut un raport guvernului în această privință, primind din partea autorităților superioare asigurarea întregului sprijin. Producătorii de sfeclă de zahăr vor fi organizați pe plăși, spre a asigura producția sfeclei pe un teritoriu de 5000 jugăre, pentruca fabricarea zahărului să nu sufere din cauza lipsei de materii prime.

După proiectele întocmite, fabrica va avea nevoie de investiții de 3 milioane pengő.

Se crede că „Háromszéki Takarékpénztár" (Casa de Păstrare din Treiscaune) și „Kézdivásárhelyi Takarékpénztár" (Casa de Păstrare din Tg-Săcuesc) vor fi însărcinate cu finanțarea fabricii de zahăr.

VALORIFICAREA PRODUCȚIEI DE LÂNĂ DIN 1941.

OMGE (Uniunea Națională Ungară Economică) va examina în cursul acestei săptămâni problema valorificării producției de lână din anul 1941.

BANCA ITALO-MAGHIARĂ INFIINȚEAZĂ O SUCURSALĂ LA NAGYVÁRAD-ORADEA

Banca Italiană-Ungară înființează o sucursală la Nagyvárad-Oradea, preluând sucursala Băncii de Credit Român din această localitate. În acest sens s'au dus tratative între conducerea Băncii din Budapeșt și cea din București.

EXAMINAREA PROBLEME-LOR TARIFALE PE M. A. V.

În vederea examinării problemelor de comunicații din Ardeal, în curând va avea loc la Kolozsvár-Cluj o consfătuire a cercurilor interesate și anume a reprezentanților guvernului, a vieții economice și a căilor ferate MÁV. Vor examina în primul rând chestiunea reducerii tarifelor de transport, ținând seama de schimbarea de împrejurări.

TRATATIVE COMERCIALE UNGARO-ELVEȚIENE

Zilele acestea a sosit la Budapeșt delegația economică elvețiană sub conducerea drului Ebrar, care va duce tratativele cu reprezentanții guvernului ungar, în vederea încheierii unei noi convenții comerciale și de plăți între cele două țări.

PLATA PENSIILOR PE LUNA DECEMBRIE

KOLOZSVÁR-CLUJ, 6. — Primăria municipiului invită pe toți pensionarii publici să se prezinte în localul Asociației pensionarilor din strada Mátyás király nr. 1, unde se va face plata pensiilor pe luna Decembrie 1940.

Pensionarii a căror nume începe cu inițialele A.B.C.D. se vor prezenta în ziua de 7 Decembrie, cei cu E.F.G.H. la 9 Decembrie, cu I.J.K.L. la 10 Decembrie, cu M.N.O. la 11 Decembrie, cu P.R.S.Sz. la 12 Decembrie, cu T.U.V.Z. și Zs la 13 Decembrie, iar cei cari nu s'au putut prezenta la timp, se vor prezenta la 14 Decembrie.

Pensionarii sunt invitați să-și aducă cu ei livretete de pensii și toate actele lor personale, sau de serviciu, deoarece cu această ocazie se va întocmi tabloul pensionarilor, cu scopul de a li se trimite pe viitor pensiile prin poștă

SENTINȚA DEFINITIVĂ

DESPRE

DISTOL

o dau acei
crescători de
oi și vite, cari
l-au folosit cu de-
plin succes contra
gâlbezii, dându-l ani-
malelor la începutul ier-
natului.

SE VINDE
IN FARMACII

Cronica externă

(Urmare din pag. 3-a)

reciproc, să nu permită trecerea pe teritoriul țării lor a unor trupe streine și nici să cedeze unor puteri streine baze ce ar putea fi întrebuințate de aiașia sau de flota de război a acestora. Din aceiași sursă se declară că Turcia își continuă pentru orice eventualitate înarmarea.

PLANURILE BRITANICE DIN ORIENT

Cercurile din Roma se așteaptă în viitorul apropiat la accentuarea activității militare din Africa de Nord. Aceste cercuri se așteaptă în același timp și la anumite evenimente, care amenință regiunea Levantului. Planurile Mării Britanii din Palestina, planurile care privesc Siria, convocarea la Cairo a congresului șefilor arabi, au un ecou puternic în țările axei. Anglia vrea să atragă lumea arabă într'un război, după ce planurile ei din Turcia au dat greș.

CONTRACARAREA PROPAGANDEI BRITANICE

Forțele axei însă contracarează acțiunea engleză. Propaganda britanică prin care se afirmă că Germania și Italia vor să ia în posesiunea lor unele țări arabe, este combătută de radio italian și german, care în limba arabă protestează împotriva „minciunilor din Londra". Guvernul din Roma merge mai departe și declară, că întodeauna a dat dovezi de sentimentele cele mai bune față de interesele lumii arabe, care se va putea bizui oricând pe sprijinul Italiei în lupta sa pentru independență.

Camera comunelor a respins moțiunea de pace a partidului muncitoresc independent

Cronica noastră nu ar fi completă, dacă nu ne-am ocupa în acest loc de o ședință extrem de interesantă pe care a ținut-o Camera comunelor. După cum anunță MTI, în această ședință deputatul McGower, din partidul muncitoresc independent, a depus o moțiune, care arată, că Camera comunelor constată cu durere, că Mesajul tronului nu amintește de condițiunile ce ar permite încheierea păcii, prin care s'ar pune capăt acestui război ce amenință cu distrugerea tot ceea ce a creat civilizația modernă, aducând muncitorimei din întreaga lume ani de suferințe, sărăcie, sacrificii și mizerie.

Maiorul Attlee, consilierul sigilului, a răspuns la această moțiune, fiind întrerupt de d. Maxton, un alt membru al partidului muncitoresc independent, care a recomandat convocarea unui con-

RAPORTURILE DINTRE AXĂ ȘI POPOARELE MÜSULMANE

„Giornale d'Italia" declară, că Roma a sprijinit întotdeauna popoarele arabe împotriva asupritorilor englezi. A sprijinit Jemenul, a recunoscut pe regele Ibn Saud și a susținut în toate împrejurările năzuințele arabilor din Palestina, împotriva planului unui stat iudeu, susținut de Marea Britanie. Ziarul „Tribuna" la rândul său afirmă, că Italia fascistă se va opune din toate puterile ei planului statului iudeu, care ar urma să ia ființă sub protectorate britanice.

AMICIȚIA UNGARO-JUGOSLAVĂ STABILEȘTE O PUNTE ÎNTRE AXĂ ȘI BALCANI

Presa jugoslavă, germană și italiană atribue tot mai multă importanță raporturilor maghiaro-jugoslave, care se strâng pe zi ce trece tot mai mult. Apropierea dintre cele două popoare creiază — după presa internațională — o punte între puterile axei și Balcani. Aceasta este și părerea ziarului „Messagero" care crede, că Jugoslavia se apropie, prin Ungaria de axă. Legăturile, care s'ar întemeia ar fi indirecte, dar cu atât mai amicale, legând Belgradul prin Budapeșta, de Roma și Berlin. Situația ar putea fi similară și pentru Bulgaria, a cărui Parlament a ratificat abia eri acordul aerian ungaro-bulgar. În viitorul apropiat o delegație parlamentară de 20 persoane va face o vizită la Budapeșta, în timp ce presa jugoslavă întrebuințează un ton foarte călduros față de țara vecină.

gres al reprezentanților marilor puteri. D. Attlee a arătat, că adversitățile sunt atât de mari azi între diferitele puteri, încât e foarte greu să se vorbească de condițiuni de pace. Iar la un congres, care guverne ar putea fi oare convocate? Moțiunea nu dă posibilitatea de timp guvernului să expună în mod amănunțit planurile sale de război. În momentul oportun lumea va afla aceste scopuri. Dar în clipa de față nu se poate spune, când va veni acel moment oportun. Țelul poate însă fi rezumat în aceste cuvinte: a încerca refacerea păcii popoarelor libere. Noi nu cerem pentru noi — a spus d. Attlee — decât ceea ce vrem să asigurăm și celorlalte popoare: Vrem o pace ordonată.

Moțiunea partidului muncitoresc independent a fost respinsă cu 341 voturi contra 4.

RADIO

Duminică, 8 Decembrie 1940

Budapest I.

8: Ora dimineții, discuri. — 8.45: Radio-jurnal. — 9: Serviciu divin unitarian. — 10: Serviciu divin reformat. — 11: Solemnitatea uniunii foștilor luptători. 12.20: Ora, mersul vremii și cota apelor. — 12.30: Concertul orchestrei din capitală. — 13.45: Radio-jurnal. — 14: Discuri. — 15: Reportaj sportiv despre matchul Ungaria-Croația. — 15.45: Conferință economică. — 16.15: Muzică de dans. — 16.35: Conferință despre literatura lui Kölcsey. — 17: Radio-jurnal în l. maghiară, slovacă și ruteană. — 17.15: Ora armatei. — 18: Cântec maghiar. — 19: Radio-jurnal în l. maghiară, germană și română. — 19.20: Rezultatele sportive. — 19.25: Piesa teatrală. — 20.40 Radio-jurnal și mersul vremii.

București

7: Ora dimineții. — 9.45: Ora religioasă. I. Muzică religioasă, discuri. II. Predică. — 10.30: Ora ostașului. 12.15: Ora, cota apelor. Informațiuni artistice și sportive. — 12.30: Concert de prânz orchestra Gr. Dinicu. — 12.50: Serviciul și știri germane. — 13: Continuarea concertului. 13.10: Radio-jurnal II. — 13.30: Continuarea concertului. — 14: Radio-jurnal III. Jurnal cultural. Sfaturi agricole. 17.30: Ora, cântăreși români, discuri. — 18: Morala sportului de ierodionul Christofor Dancu. 18.15: Comemorarea lui Muzicescu. — 18.45: Serviciul de știri germane. — 19: Radio-jurnal IV. — 19.20: Fănică Luca și Ioniță Bădiță. — 19.40: Garda de Fier 1930-Văcărești 1931, de Mille Lefter. — 20: Orchestra de muzicuțe „Nădădin”. — 20.20: Muzică populară românească, discuri. — 21: Radio-jurnal V. Sport. — 21.25: Jocuri românești, discuri. — 21.50: Jurnal pentru străinătate în l. germană și

italiană. — 22.10: Continuarea concertului. 22.20: Jurnal pentru străinătate în l. franceză.

Luni, 9 Decembrie 1940.

Budapest I.

6.40: Ora dimineții, gimnastică. 7: Radio-jurnal, comunicate, discuri. — 10: Radio-jurnal. — 10.20: Lectură. — 11.10: Cota apelor. — 12: Mersul vremii. — 12.10: Concertul orchestrei postului de radio. — 12.40: Radio-jurnal. — 13.20: Ora, mersul vremii și cota apelor. — 13.30: Orchestră de țigani. — 14.30: Radio-jurnal, programul posturilor de radio. — 15: Știri economice, discuri. — 16.15: Conferință despre Ady Endre. — 16.45: Ora, mersul vremii, Radio-jurnal în l. maghiară, slovacă și ruteană. — 17.15: Muzică de pian. — 17.45: Conferința colonelului Markó Árpád. — 18.15: Concertul orchestrei regimentului „Maria Terezia”. 19: Radio-jurnal în l. maghiară, germană și română. — 19.20: „Domnitori, poezi și bajone” piesă radiofonică. — 20: Serata lui Sibelius. — 20.40: Radio-jurnal și mersul vremii.

București

6: Ora dimineții. — 12.15: Ora, cota apelor; 12.30: Concert de prânz, muzică slavă, discuri. — 12.50: Serviciul de știri germane. — 13: Muzică de jazz pentru pian, discuri. — 13.10: Radio-jurnal II. — 13.30: Muzică populară. Dna Maria Lădărețu acompaniată de taraful Ioan Rugină. — 14: Radio-jurnal III. Jurnal cultural. — 17.30: Ora, marșuri, discuri. — 17.40: Dna Nia Bădescu, voce. — 18: Crișu Axente. — 18.15: Muzică variată, discuri. — 18.45: Serviciul de știri germane. — 19: Radio-jurnal IV. — 19.20: Dra Maria Fotino, pian. — 19.45: Jacques Thibaud cântă la vioară, discuri. — 20: Ora Italiei. — 21: Radio-jurnal V. Sport. — 21.25: Cântec și dansuri populare din provinciile franceze. — 21.50: Jurnal pentru străinătate în l. germană și italiană. — 22.10: Muzică distractivă. — 23.20: Jurnal pentru străinătate în l. franceză.

SENATOR CELOFILTER TUBURI DE ȚIGARETE CU FILTRU DE FUM

NOTE DE RĂSBOI

„Shkipetaria” țara vulturilor unde se desfășoară războiul greco-italian

— Cum se organizează o ofensivă în coclaurile Albaniei.
Greutățile cu care luptă trupele italiene —

Cum se explică succesele grecești din regiunea Koritza

Evoluția războiului actual, extraordinar de rapidă și schimbătoare, atrage de câteva săptămâni atenția mondială asupra regiunilor albaneze, unde lupte crâncene se dau între trupele italiene și grecești. Această nouă extindere a conflictului s'ar fi putut evita, dacă Grecia ar fi judecat mai bine și ar fi înțeles senzul pretențiilor italiene.

Regiunea în care de mai bine de o lună se dau lupte grele, se poate numi oricum, numai ușoară nu. Zona muntoasă este extrem de deficilă, brăzdată de povârnișuri stâncoase abrupte, de prăpăstii și piscuri precipitate, îi lipsesc cu totul — ca de altfel în tot restul Albaniei dinainte de ocupația italiană — drumurile, podurile și digurile; natura se află aici încă în stare de semi-sălbăticie. Puțin mai la Est de Koritza, până adânc în munți spre frontiera greco-albaneză, precum și în direcția mării în regiunile Epirului, sunt prea puține care să indice mâna omenească; nu sunt terenuri cultivate, nici o clădire, panorama este sărăcăcioasă, desolantă, deșartă și străbătută de cursuri de ape neregulate și torente vertiginoase, acoperite din loc în loc mai mult de grupuri răzlețe de arbori decât de păduri adevărate și întretăiată de crestele munților Balcani, inaccesibili și impracticabili, cari nu pot fi asemănați cu alți munți din lume.

ÎN ȚARA VULTURILOR...

Nu înzadar se numește Albania „Shkipetaria”, iar locuitorii ei „shkipetari”, cuvinte care au înțelesul de „Cui-

bul vulturilor” și „locuitori ai stâncilor”; aceste două definiții juste nu pot fi înțelese la primul contact de viajorul care debarcă la Durazzo sau în oricare alt port albanez. Aci șesul lin și colinele puțin accidentate nu justifică cu nimic aceste numiri. Puțin spre interior însă, coborând spre Sud-Est, ne convingem de grabă că țara este un adevărat cuib de vulturi.

În aceste regiuni am văzut vânătorii de munte italieni din Divizia „Sullia” obișnuindu-se anevoie cu terenul. Ei au avut de luat contactul cu o natură mult diferită aceleia din Alpii italieni, mai iestoși și sinceri, fiind obligați să învețe cățărutul dificil și coborârea periculoasă pe povârnișurile stâncoase, în prohodurile adânci, pe care vegetația minoră, le transformă ca aspect în adevărate capcane pentru uriași. Războiul din munți din ultimele săptămâni, excepțional de crud în aceste regiuni, a devenit și mai deficil din cauza timpului nefavorabil. Iarna din această țară nu poate invidia cu nimic anotimpul atât de rigid din Macedonia, care este considerat ca cel mai aspru din Europa balcanică: ploia și ninsoarea se succed fără întrerupere punând la cele mai grele încercări viața luptătorilor din aceste regiuni.

CENTRELE STRATEGICE ITALIENE

Dealungul șoselei noi care urcă în serpentine costele munților spre Elbasan, Berat și Argyrocastro, lungi coloane de autocamioane se cațără pe pantă

spre noile poziții ocupate la 22 Noiembrie: „Bérsaglieri”, grenadierii și mai ales vânătorii alpini își găsesc aci companiile care au trecut deja prin botezul focului. O mișcare similară se observă spre mare, în apropiere de vechea frontieră în Epirul fără poduri și fără șosele, unde soldații italieni lucrează zi și noapte în noroi pentru a deschide cale lungilor convoaie de camioane.

Toate orașele și satele Albaniei de Sud, trăesc în această atmosferă de război, mulțimea regimentelor cu echipagiile lor în marș le traversează și cu excepția câtorva ore pe zi, este nu în continuu dute-vino de oameni, animale și vehicule. Koritza, încercată de focul bombardamentelor și evacuată de italieni după o rezistență îndârjită, era o localitate ordonată, proprie pentru locuit cu o dezvoltată industrie, era punctul cel mai oriental al Albaniei ca poziție geografică, în schimb constituia cel mai occidental centru al țării în ce privește obiceiurile populației, arhitectura caselor sale și organizația serviciilor publice. Aici era centrul fabricilor de covoare și a berii.

UNDE SE PREGĂTEȘTE OFENSIVA?

Un centru militar important se găsește la Berat, un mic oraș alb, ascuns între colinele muntelui Tomor, Olympul Albaniei, tăiat în două de apele vijelioase ale râului Ossum, peste abisul căruia un pod vechiu de piatră unește cele două cartiere ale orașului. Văzut din depărtare orașul pare un imens peisagiu

de Crăciun, bogat ornat de cupolele celor treizeci și două de biserici ortodoxe, aproape egale între ele, semănând cu micile case albe care le înconjoară, foarte cochete de altfel cu perdelele lor verzi și care se aliniază dealungul unor poteci incomode, dar ofarte utile. Acest centru din munți, care în vremurile trecute era puțin frecventat, obișnuit cu o viață simplă patriarhală, aparținând mai mult evului mediu, este unul din pulmonii ofensivei italiene. Celalt este Argyrocastro, în timp ce inima este Valona, din portul și depe aerodromul căreia sosesc zi și noapte noi trupe, material de război și provizii, aduse pe mare sau pe calea aerului.

INTRIGILE ANGLIEI DEMASCATE

Când, pentru a evita ca Anglia să pună mâna pe cale pașnică pe alte poziții strategice în peninsulele grecești — cum a făcut în insula Kreta — Italia a cerut Greciei cale deschisă, ea nu-și complexase încă contingentele sale din Albania. Grecia dimpotrivă ajutată de îndelungatele și savantele sale travagursări diplomatice, a avut timp ca în cea mai mare tăcere să-și concentreze toți oamenii, și de mai bine de un an a fortificat munții Epirului, și așa destul de bine apărați de natură; încât în felul acesta ea se găsește în situația cea mai favorabilă de a opune rezistență înaintării coloanelor italiene. Favorizată de vremea nefavorabilă și în unele împrejurări, chiar de soartă. Grecia n'a ezitat să se arunce, cu o perseverență care frizează nebunia, într-o politică de atac. Și cu această ocazie, ca și în alte împrejurări din acest război, asaltul trupelor elene a reușit.

O TACTICĂ CARE VA COSTA SCUMP PE GRECI...

Dar această tactică va putea fi mult timp susținută de Grecia? Toate cercurile militare, atât cele italiene cât și cele streine, se îndoiesc! Cine, ca și noi, a avut prilejul să constate fierberea febrilă a preparativelor pe care este pe cale să le întreprindă Italia în dosul liniilor de luptă, are toate motivele să afirme că înaintarea grecilor în regiunea Koritza este o întreprindere hazardată, care ar putea să o coste scump.
BRUNO MAYER

Nou tactică germană

Hotelul SZENT GELLÉRT Budapeșt

este un hotel modern cu 260 camere în legătură directă cu băile curative Szent. Gellért, băi de spumă. Prețuri paușale avantajoase.

Relatarea Amiralității britanice asupra luptei navale din Atlantic

— Crucșetorul auxiliar „Carnarvon Castle“ a suferit ușoare avarii —

LONDRA 7. (Reuter.) — După cum transmite oficiul Amiralității, crucșetorul comercial înarmat „Carnarvon Castle“, de sub comanda căpitanului Hardy, a angajat lupta. Joi, în apele oceanului Atlantic, cu un vapor rapid german, camuflat în vapor comercial. Vaporul german avea o viteză foarte

mare. De amândouă părțile s'a executat un tir înverșunat de artilerie. „Carnarvon Castle“ a suferit ușoare avarii și câțiva oameni din echipaj și-au pierdut viața. Încă nu s'au putut stabili pagubele cauzate pe vaporul german. Lipsesc amănuntele relativ la această luptă navală. (MTI.)

Camera de muncă își păstrează atribuțiile de până acum

— Judecătorii de muncă se contopesc cu judecătorii urbane —

KOLOZSVÁR-CLUJ 7. — Odată cu încetarea administrației militare, a fost rezolvată și problema Camerelor de muncă, a căror necesitate pentru viața economică și industrială a Ardealului a fost recunoscută de forurile superioare. În consfățuirile pe care le-a avut d. dr. Páll György, conducătorul Camerei de muncă din localitate la Budapeșt cu ministrul industriei și comerțului s'a stabilit ca aceste instituții să-și continue și pe mai departe activitatea cu atribuțiile din trecut.

Pe viitor Camerele de muncă vor activa în colaborare cu Corporațiile in-

dustriale, a căror reorganizare este în curs. Industriașii nu vor face însă parte din Camera de muncă, membrii căreia se vor recruta exclusiv din rândurile muncitorilor, funcționarii particulari și angajații comerciali.

În ce privește judecătorii de muncă, acestea vor înceta să mai funcționeze ca instanțe autonome, urmând să fie contopite cu judecătorii urbane. Deasemenea se va modifica și organizarea contencioaselor Camerelor de muncă, cari nu vor dispune de avocați de stat, în locul cărora se vor angaja apărători cu contract.

Atacuri concentrate împotriva unui singur oraș inamic

— Portsmouth a suferit noaptea trecută bombardamentul violent al aviației germane — Englezii violează dreptul internațional transmitând semnale false de ajutor —

BERLIN 7. (DNB.) — În zorii zilei de 6 Decembrie, forțele aeriene germane au desfășurat un atac înverșunat împotriva orașului Portsmouth, cel mai însemnat port din Sudul Angliei. Atacul a început în primele ore ale serii și s'a continuat până târziu noaptea. După observații care nu permit îndoială, atacul aerian de noapte a fost foarte eficient. În mai multe puncte ale orașului s'au declarat incendii puternice.

O unitate rapidă maritimă engleză a transmis, la mare departare de coastele franceze, semnale cu care caută legătură avioanele care se găesc în pericol. În felul acesta, englezii au vrut să atragă în cursă, în canalul Mânecii, vasele de salvare germane. Observatori militari obiectivi anunță, că englezii, prin transmiterea de semnale menite să inducă în eroare, vasele engleze violează dreptul internațional a cărui respectare este obligatorie pentru amândouă părțile. (MTI.)

RELATAREA BRITANICĂ ASUPRA BOMBARDAMENTULUI DELA PORTSMOUTH

LONDRA, 7. (Reuter.) — În zorii zilei de Vineri, forțele aeriene germane și-au continuat tactica „atacurilor concentrate împotriva unui singur oraș“ Unitățile de apărare antiaeriană a primit cu un foc de

baraj puternic, avioanele germane care se îndreptau împotriva orașului vizat de pe coasta Angliei de Sud. Atacul împotriva orașului amintit a ținut vreme îndelungată. Bombele aruncate au provocat pagube mari ales în cartierul comercial. A fost nimerit de bombe și un cinematograf. Ruinele au îngropat sub ele cincizeci de oameni. Echipa încredințată cu lucrările de salvare a reușit să scoată de sub ruine persoane terefere sau ușor rănite. Numai doi-trei oameni au rămas sub ruine.

Puțin înainte de miezul nopții, la Londra au fost două alarme aeriene. Avioanele germane au aruncat câteva bombe asupra metropolei. (MTI.)

Primul ministru în Ardeal

BUDAPEȘT 7. (MTI.) — Primul ministru, contele Teleki Pál, a părăsit Vineri noaptea capitala, însoțit de o numeroasă suită, plecând în Ardeal. Primministrul participă la consfățuirea, care are loc Sâmbătă dimineața la Marosvásárhely-Tg.-Mureș. În această consfățuire se vor discuta problemele, care interesează viața economică a Secuimii.

Grav accident pe calea Feleacului

— Un autocamion care transporta refugiați s'a răsturnat în șanțul șoselei —

KOLOZSVÁR-CLUJ, 7. — Un grav accident s'a întâmplat Joi după masă pe calea Feleacului în dreptul curbei de beton. Un autocamion cu numărul de ordine din Kolozsvár-Cluj, care venea la vale și în care se aflau mai mulți refugiați ce veneau din România, s'a răsturnat în șanț, prinzând sub el călătorii. Salvarea chemată în grabă la fața locului a dat primele ajutoare. Dintre răniții mai gravi au fost transportați cu ambulanța la Clinică tinichigiuil Illés Márton și fratele lui Illés János, ambii originari din Teiuș. În drum spre Clinică Illés Márton a încetat din viață, fratele său, care a fost supus unei intervenții chirurgicale, a murit și el în cursul dimineții.

Autoritățile au deschis anchetă.

Știri din România

D. Maniu este la București, d. Vaida la Brașov iar d. Tătaru își continuă cursurile la Universitatea din Sibiu

— Agenția „Rador“ desminte știrile răspândite în legătură cu exodul oamenilor politici din România —

Mai multe zile de rând la posturile de radio și în ziare au apărut o serie de informații eronate în legătură cu exodul oamenilor politici din România, pretinzând că dnii Maniu, Vaida și alții, s'ar fi refugiat în Unagria. Aceleași ziare care mai ieri publicau cu titlu de senzație aceste știri, sunt nevoite să arate că n'a fost vorba decât de unele știri necontrolate, care în cele din urmă s'au dovedit neîntemeiate.

Astfel „Magyar Nemzet“ reproduce desmintirea agenției oficiale române „Orient Rador“, care arată că d. Iuliu Maniu, fostul președinte al Consiliului se află la Bucu-

rești. Dsa a declarat că este perfect sănătos și se bucură de cea mai deplină libertate. D. Alexandru Vaida locuiește la Brașov la rudele sale de acolo, iar d. prof. Coriolan Tătaru, fostul rezident regal dela Cluj, își ține cursurile la Universitatea din Sibiu.

Îată cum se spulberă legenda ereiată de fantezia necontrolată a unora. Regretăm dar deocamdată singurul „refugiat politic“ cu care trebuie să se mulțumească vânătoria de senzații, rămâne proaspătul șchetător Grigore Gonza.

MANEVRELE DETAȘAMENTELOR DE INSTRUCȚIE GERMANE

BUCUREȘTI 7. — Agenția NST. anunță, că detașamentele de instrucție germane din România, au executat o manevră demonstrativă în regiunea Târgoviște, la care au asistat Regele Mihai, generalul Antonescu, ministrul germaniei Fabricius, atașatii militari ai Italiei și Japoniei, și numeroși ofițeri superiori români. Din partea misiunii germane a asistat generalul Hansen, comandantul detașamentelor de instrucție și generalul Rothkirch.

Trepele germane au făcut demonstrația unui atac de infanterie motorizată, susținut de artilerie și de care de luptă.

SLUJBA PENTRU PACE CU CONCERT DE COLINDE ÎN CATEDRALA ORTODOXĂ

Duminică în 15 Decembrie a. c. ora 6 seara se va oficia în Catedrală ortodoxă română din localitate o sfântă slujbă pentru pace. În cadrul acestei slujbe, corul Episcopiei și al Academiei teologice ort. rom. sub conducerea Părintelui consilier eparhial Laur. Curea, vor da un concert de colinde, iar păr. consilier Ion Goron va vorbi despre „Cum se cuvine să așteptăm Crăciunul.“

În timpul sfintei slujbe și al concertului, ușile catedralei vor fi închise. De aceea credincioșii sunt rugați să fie în catedrală cel mai târziu la ora 6 seara.

Rânduina slujbei pentru pace și textul colindelor se găsesc până în seara zilei de 15 Decembrie a. c. la Librăria eparhială (Piața Hitler A. No. 6).

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM.

Paznicul urșilor din parcul orașului Craiova sfâșiat de pensionarii săi

— Paznicul a fost scos în stare de agonie din cușca urșilor —

BUCUREȘTI 7. (MTI.) — În parcul orașului Craiova se găsesc de multă vreme, în captivitate doi urși. Vineri dimineața, paznicul lor voind să-i hrănească, a observat, că sunt liberi. Urșii s'au repezit asupra îngrijitorului lor, l-au târât în cușcă și au început să-l sfârșească. Câteva per-

soane din mulțimea care s'a adunat la strigătele de ajutor ale paznicului, au început să tragă focuri de revolver asupra urșilor, reușind, cu mare greutate să salveze pe nefericitul îngrijitor, care a fost grav rănit. Pe când era transportat la spital, paznicul era în agonie.

LICHIDAREA AVERII EX-REGELUI CAROL

BUCUREȘTI, 7. (MTI.) — Profesorul Antonescu Ervin, dela Academia Comercială a fost încredințat cu lichidarea acțiunilor ex-regelui Carol. Acțiunile au fost sechestrate și declarate proprietatea statului.

MANIFESTE INCENDIARE RĂSPÂNDITE LA ARAD

BUCUREȘTI 7. (MTI.) — Acum câteva zile au fost răspândite la Arad manifeste revoluționare. Poliția a arestat doi streini. Numele lor nu s'a comunicat.

Instrumente muzicale,

acordeoane, patefoane, plăci de patefon, note muzicale mai ieftin la vechea firmă —

VÄGNER

Regele Instrumentelor muzicale

Budapeșt, VIII., József körút 15.

— Prospect gratuit. —

No. 3, M. H. I.

ÎN DECEMBRIE SE DECIDE ASUPRA AUTORIZAȚIILOR DE FUNCȚIONARE A BĂNCILOR DIN ARDEAL

Centrala institutelor de credit s'a ocupat de problema autorizațiilor de funcționare a Băncilor din Ardeal. În afară de băncile existente, numeroase instituții din Budapeșt au cerut autorizația de a deschide filiale în Ardeal. Aceste cereri au și fost rezolvate, decizia nu se va publica însă până nu se cunoaște și opinia guvernului în această chestiune.

Citiți și răspândiți

„Tribuna Ardealului“